

Dato 22-11-2022

Claus Meldgaard

Tel. +4521582485

Claus.Meldgaard@RU.RM.DK

1-30-75-3-22

Midttrafiks budget 2023

På regionsmødet den 26. oktober 2022 blev Midttrafiks budget 2022 i politisk høring fremlagt med indstilling om at behandlingen af budgettet udskydes til mødet den 21. december 2022 hvor balancekataloget behandles

Regionsrådets beslutning var:

at regionsrådet meddeler Midttrafik, at der vil blive taget stilling til budget 2023 i forbindelse med prioriteringen af balancekataloget på regionsrådets møde den 21. december 2022, herunder mellemfinansiering af halvårseffekt og afvikling af regnskab 2022,

at den endelige ramme for besparelser bliver fastlagt på mødet i december 2022, idet der for nuværende henvises til den gældende økonomiske ramme til regional kollektiv trafik på 380,6 mio. kr.,

at en eventuel mellemfinansiering (lånefinansiering og likviditet) behandles i udvalg for regional udvikling, forretningsudvalget og regionsrådet i december 2022,

at der i første omgang indregnes en afdæmpet forventning til takststigning og passagerudvikling fra 2024 samt ruteeffektiviseringer i 2025, og

at eventuelt frigjorte midler fra besparelser geninvesteres i nytænkning af grøn kollektiv mobilitet.

Nærværende notat tager udgangspunkt i det høringsbudget der blev fremlagt for regionsrådet i oktober, med indarbejdelse af regionale og statslige beslutninger.

Midttrafik vil på bestyrelsesmødet den 9. december 2022 fremlægge budget 2023 til 2. behandling. Budgettet vil ift. det der blev fremlagt for regionsrådet i oktober være justeret efter de nyeste reguleringsindeks og indeholde mindre rettelser.

Da de senest udmeldte indeks er stigende vil budgettet til 2. behandling blive reguleret betydeligt op ift. de tal der anvendes i dette notat. Idet behandlingen i regionen og Midttrafik foregår

parallelt, foreligger Midttrafiks opdaterede budget ikke på tidspunktet for sagens udarbejdelse.

Nedenstående tabel 1 viser et overblik over den økonomiske udfordring ift. at opnå balance imellem Midt trafiks budget og finansieringen. Tabellen viser udfordringen både i oktober og december behandlingen

Tabel 1: Ændringer mellem oktober og december behandling

Mio.kr. 2023 p/l	Budget 2023 oktober behandling	Budget 2023 december behandling
<i>Budget</i>		
Busdrift	254,1	254,1
Togdrift og investeringer	67,5	67,5
Letbanedrift	127,3	127,3
Øvrige, administration, rejsekort mv.	64,2	64,2
Budget i alt	513,2	513,2
<i>Tilpasninger</i>		
<i>Justeringer efter balancekatalog - halvårseffekt</i>		-20,0
<i>Midlertidigt stop for tilkøb af HVO</i>		-17,0
<i>Andel af energiforsyningstilskuddet</i>		-9,8
Budget inkl. tilpasninger i alt	513,2	466,4
<i>Finansiering</i>		
Regional bevilling	-380,6	-380,6
Statstilskud	-100,0	-100,0
Egne udgifter	26,0	26,0
<i>Statsligt HVO-tilskud*</i>	-3,0	0,0
<i>Overført merforbrug 2022 afdrag**</i>		3,8
Finansiering i alt	-457,6	-450,9
Difference mellem budget og finansiering	55,5	15,5

*fordelt forholdsmæssigt efter kontraktlængde

** forudsat 11,5 mio.kr. afdraget over 3 år

Forudsætninger for december behandlingen

I ovenstående tabel er følgende blevet indarbejdet i december behandlingen i forhold til behandlingen i oktober:

Justeringer efter balancekatalog i 2023:

Det fulde balancekatalog forudsættes vedtaget med effekt fra køreplansskiftet i sommeren 2023. Effekten herfra forventes således at have en halvårseffekt fra de nye køreplaner træder i kraft i 2023.

Midlertidigt stop for tilkøb af HVO:

Regionsrådet besluttede den 28. september at tilkøb af HVO-biodiesel ophører pr. 1. januar 2023. Regionsrådet vil genvurdere situationen

senest i september 2023. Den faktiske besparelse vil afhænge af prisudviklingen mellem diesel og HVO-diesel.

Andel af energiforsyningstilskuddet:

Regeringen besluttede den 1. oktober at yde et ekstraordinært energiforsyningstilskud på 140 mio.kr. til den kollektive trafik i 2023. Midttrafik anslår, at andelen til den regionale kollektive trafik vil være 9,8 mio.kr. Det skal bemærkes, at der endnu ikke er udarbejdet et aktstykke på beslutningen.

Statsligt HVO-tilskud:

Regionen ville efter det oprindelig tilsagn modtage 13,1 mio.kr. i statslig støtte til drift med HVO-diesel i to år. Da kontrakterne på HVO-busser er 4-10 årige var tilskuddet indarbejdet i de regionale budgetter som et årligt beløb fordelt over hele kontraktperioden jf. tabel 1. Trafikstyrelsen har på forespørgsel meddelt, at tilskuddet nedjusteres til 9,1 mio. kr. efter tilkøbet af HVO indstilles pr. 31. december 2022.

Overført merforbrug 2022:

Midttrafiks bestyrelse er på bestyrelsesmødet den 4. november blevet forelagt forventet regnskab. Midttrafik afviger i 2022 den sædvanlige procedure hvor regnskabet ville blive afviklet i 2024. Regnskab 2022 vil ekstraordinært blive afregnet i udførelsesåret på baggrund af det forventede regnskab fremlagt 4. november, og vil blive efterreguleret i 2023, når det endelige regnskab foreligger. På baggrund heraf vil Regional Udvikling komme ud af 2022 med et merforbrug, som formentlig skal afdrages over en periode.

Den økonomiske udfordring

Midttrafiks forventede regnskab for den regionale kollektive trafik viser en samlet afvigelse mellem budget 2022 og regnskab 2022 på drift på 73,1 mio.kr. Som fremlagt til budgetseminaret i august kan der skaffes finansiering til ca. 57 mio.kr. mens der ikke kan findes finansiering til det resterende.

Region Midtjylland har ifølge regionens revision forpligtigelse til betale det opkrævede merforbrug og Regional Udvikling vil derfor komme ud med et underskud i 2022. Underskuddet er på 17,5 mio.kr. men ved disponering af hele HVO-tilskuddet i 2022, kan merforbruget reduceres til 11,5 mio.kr. Hermed bortfalder den finansiering som HVO-tilskuddet var forudsat at tilvejebringe i 2023 og fremad

Merforbruget betales af regionens samlede likviditet og der kan formentlig aftales en afvikling over 3 år, hvad der giver en årlig udgift på 3,8 mio.kr.

Indarbejdningen af disse forhold reducerer udfordringen i budget 2023 fra 55,5 mio.kr. til 15,5 mio.kr.

Lånemodellen

På et møde mellem transportministeren og formandsskaberne for Danske Regioner og KL den 20. september 2022, blev ministeren forlagt muligheden for øget låneadgang, en mulighed ministeren ville se nærmere på.

På foranledning af Midttrafik, vil trafikselskaberne rette henvendelse til transportministeren vedr. en udmøntning af låneadgangen. En lignende henvendelse er på vej gennem Danske Regioner. Midttrafik har den 10. november informeret bestillerne om lånemodellen og forespurgt til interessen for at benytte den.

Lånemuligheden kan bidrage til, at trafikselskaberne ikke på baggrund af en ekstraordinær situation tvinges ud i hårde besparelser for at skabe balance i de enkelte budgetår, men i en overgangsperiode kan køre med underskud, som afdrages i de følgende år.

Det anbefales derfor, at drøftelserne med Transportministeren om adgangen til at lånefinansiere underskud i trafikselskaberne afventes, og at der herefter tages stilling til finansieringen af ubalancen i 2023.

Det må også fremhæves, at der forventes et positivt pl-rul ifm. økonomiforhandlinger i 2023, og ligeledes forventes det, at trafikselskaberne får mulighed for en ekstraordinær takstforhøjelse medio 2023.